

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Робоча програма для здобувачів вищої освіти
освітнього рівня зі спеціальності:
6.09010101 "Агрономія" – бакалавр

Біла Церква

2016

Укладачі: **Хахула В.С., Городецький О.С., Козак Л.А.**, кандидати с.-г. наук

Хахула В.С. Навчальна практична підготовка здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету: Робоча програма для здобувачів вищої освіти освітнього рівня зі спеціальності: **6.09010101 "Агрономія"– бакалавр** /Хахула В.С., Городецький О.С., Козак Л.А. /За ред. О.С. Городецького. – Біла Церква, 2014. – 172 с.

У методичних вказівках подається план навчальної практики здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету і методичні вказівки до проведення занять з основних дисциплін агрономічного профілю. Зібрані і систематизовані методичні матеріали сприятимуть освоєнню здобувачами вищої освіти практичних навичок і впровадженню сучасних технологій вирощування сільськогосподарських культур. Окремі матеріали посібника є цінними і для агрономів-практиків.

Рецензент: **Ліскович В.А.**, начальник відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

(Городецький О.С.)

Навчальна практика здобувачів вищої освіти – одна з форм організації навчального процесу і є обов'язковим компонентом практичної підготовки фахівців зі спеціальності 6.09010101 "Агрономія".

Робоча програма навчальної практики розроблена на основі "Положення про організацію навчального процесу у вищих аграрних навчальних закладах", галузевих стандартів вищої освіти України: освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми, методичних рекомендацій Науково-методичного центру аграрної освіти щодо проведення практики здобувачів вищої освіти в аграрних вищих навчальних закладах, наскрізної програми практик напряму підготовки 6.09010101 «Агрономія», типового і робочого навчальних планів та програм навчальних дисциплін.

Основною метою практичної підготовки є закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань, оволодіння професійними практичними навичками, які вони будуть використовувати у своїй практичній діяльності як фахівці вищої кваліфікації в галузі рослинництва. Вона є продовженням навчального процесу у виробничих умовах, активною формою поєднання теорії і практики.

Практична підготовка фахівців зі спеціальності "Агрономія" – невід'ємна складова частина навчального процесу в аграрних закладах вищої освіти. Якщо теоретичний курс навчальних дисциплін покликаний "озброїти" здобувачів вищої освіти сумою необхідних знань, передбачених вимогами конкретного освітньо-кваліфікаційного рівня, то під час практики вони набувають уміння застосувати ці знання до виконання стандартних фахових функцій.

Особливого значення набуває практична підготовка фахівців з агрономії в умовах глибоких реформ, які відбуваються в аграрній сфері економіки України.

Підвищення рівня професійної підготовки таких фахівців вимагає поліпшення якості організації проведення практики.

Саме цим обумовлена потреба здійснення наскрізності змісту програм практик, які проходять здобувачі вищої освіти протягом навчання. Суть цього полягає в орієнтації змісту практик на досягнення головної мети – формування фахівця з агрономії, здатного обґрунтувати, скласти і реалізувати раціональну систему адаптивного екологічного рослинництва, яка забезпечить стабільну, економічно доцільну, адекватну біокліматичному потенціалу агроландшафту продуктивність ріллі за умов розширеного відтворення родючості ґрунту й екологічного благополуччя виробленої продукції та довкілля.

Така модель фахівця-господаря відповідає національним інтересам українського народу, тому, що на такого спеціаліста буде покладено відповідальність за вміле використання і збереження для нащадків пріоритетного скарбу України – її родючої землі, яка за вартістю становить 80 % національного багатства, а створена на ній щорічна продукція – близько 40 % валового національного продукту.

1.1 Структура практичної підготовки

Згідно з викладеними вище засадами та освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівців різних ступенів підготовки за діючим навчальним планом для здобувачів вищої освіти, що навчаються спеціальності "Агрономія", передбачені наступні практики.

Структура практик на агробіотехнологічному факультеті.

Освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр"

Навчальні практики з:

- ботаніки;
- механізації;
- ґрунтознавства;
- гербології;
- ентомології;
- фітопатології;
- агрохімії;

5 балів – рослина в'яне і сохне.

Одержані результати заносять у таблицю 6.

Таблиця 6. **Обстеження посівів цукрових буряків на заселеність буряковою листковою попелицею** поля № _____

у _____
(назва господарства) " ____ " _____ р.

№ проби	Кількість рослин, заселених попелицею у балах						Кількість ентомофагів, екз.
	0	1	2	3	4	5	
1							
2							
і т.д.							

Далі визначають відсоток заселених попелицею рослин і середній бал заселеності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Зоологические экскурсии /Б.Е. Райков, М.Н. Римский-Корсаков – М.: Тропикал., 1994. – 640 с.
2. Рекомендации по учету и прогнозу вредителей сахарной свеклы и сигнализации сроков борьбы с ними. – К.: Урожай, 1981. – 64 с.
3. Рекомендации по обследованию сельскохозяйственных угодий на заселенность вредителями и зараженность болезнями. – К.: Урожай, 1981. – 64 с.
4. Федоренко В.П. и др. Учет почвообитающих насекомых. Сахарная свекла, 1991. – № 1. – С. 22–23.
5. Федоренко В.П. Как усовершенствовать ловушку. Защита и карантин растений, 1997 – № 1. – С. 47.
6. Учет и выявление вредителей и болезней с.-х. культур. Защита растений, 1986. – №№ 1, 2, 3, 9, 10, 11.
7. Чернова О.А. Правила сбора насекомых. Защита растений, 1968. – № 4. – С. 39.

№ п/п	ЗМІСТ	стор.
1	Загальні положення <i>(Городецький О.С.)</i> .	4
2	Програма та методика проведення навчальної практики з ботаніки <i>(Левандовська С.М.)</i>	11
3	Програма та методика проведення навчальної практики з механізації <i>(Сенчук М.М., Демещук В.А.)</i>	16
4	Польове дослідження ґрунтів у зоні розташування ВНЗ <i>(Крикунова О.В., Сенчук С.М., Лозінський М.В.)</i>	26
5	Програма та методика проведення навчальної практики з селекції та насінництва с.-г. культур <i>(Васильківський С.П.)</i>	35
6	Програма та методика проведення навчальної практики з рослинництва <i>(Ткачук В.М., Панченко Т.В., Хахула В.С., Покотило І.А., Коваленко Р.В.)</i>	52
7	Кормовиробництво <i>(Козак Л.А.)</i>	76
8	Програма та методика проведення обліків на посівах цукрових буряків <i>(Городецький О.С., Качан Л.М.)</i>	84
9	Програма та методика проведення навчальної практики з агрохімії <i>(Купчик В.І., Сенчук С.М., Лозінський М.В., Крикунова О.В.)</i>	95
10	Програма та методика проведення навчальної практики з гербології <i>(Примак І.Д., Павліченко А.А.)</i>	107
11	Програма та методика проведення навчальної практики із землеробства <i>(Примак І.Д., Павліченко А.А.)</i>	114
12	Програма та методика проведення навчальної практики з овочівництва <i>(Кубрак С.М., Сидорова І.М.)</i>	120
13	Програма та методика проведення навчальної практики з плодівництва <i>(Кубрак С.М.)</i>	128
14	Програма та методика проведення навчальної практики із захисту рослин <i>(Шушківська Н.І., Кривенко А.І.)</i>	133

Навчально-практичне видання

Навчальна практика

Робоча програма для здобувачів
вищої освіти

Хахула Валерій Семенович

Городецький Олександр Степанович

Козак Леонід Андрійович

Редактор: Д.О. Лиценко

Комп'ютерний набір: О.С. Городецький

Комп'ютерна верстання: В.С. Мельник

Здано до складання 16.03.2015. підписано до друку 24.12.2015.

Формат 60*84¹/₁₆. Ум. друк. арк.. 8,49. Тираж 100. Зам. 6353.

РВвідділ, Сектор оперативної поліграфії БНАУ

09117, Біла Церква, Соборна пл., 8, тел. 33-11-01